

ДОНЦОВ Матвій Олексійович (14(26). 11. 1877, м. Золотоноша Полтав. губ., нині Черкас. обл. — 24. 06. 1974, м. Ірпінь Київ. обл.) — живописець. Член Товариства київ. художників (1918), Асоц. художників Червоної України (1927–31), СХУ (1944). Навч. у Київ. худож. училищі (1911–13; викл. *В. Менк*). У довоєн. період викладав у школах і Полтав. дит. колонії. Створював пейзажі та натюрморти в імпресіоністич. стилі. Експонував власні твори на виставках у Києві (1918, 1937), Полтаві (1926), Харкові (1927), Москві (1938), на 1-й пересув. (Ізюм–Охтирка–Суми–Богодухів, 1928–29), 2-й пересув. «Культпохід на Донбас» (Харків, 1930) худож. виставках. Персон. — у Києві (1957, 1962, 1967, 1969, 1970, 1973), Полтаві (1963). Маляр. композиції Д. поетично й правдиво відтворюють усталений і лагідний образ укр. природи у різні пори року. Роботи зберігаються в НХМ, Дніпроп., Закарп., Донец., Микол., Полтав., Лебедин. ХМ, Дикан. картин. галереї, Будинку-музеї Д. (Ірпінь). Автор ст. «Прекрасна наша Батьківщина» // «Новини кіноекрану», 1969, № 9.

Основні твори

«Інтер'єр» (1918); краєвиди – «На дачі» (1923), «Ніч. Після дощу», «Отава» (обидва – 1924), «Ворскла» (1925,

1939, 1946), «На базар» (1933), «Буланівська гора» (1934), «Храм повітря. Кисловодськ» (1935), «Ліс у Брусії» (1937), «Ранок» (1946), «Літо», «Пшениця ярова», «Вітер» (усі – 1947), «Золота нива» (1948), «Старий ставок. Конча-Заспа» (1953), «Озеро Блуква» (1956), «Відлига» (1959), «Сніжна зима» (1960), «Осінь золотиста», «Річка Рось» (обидва – 1967), «Золоті простори України» (1968), «Рання весна» (1970); натюрморти – «Сріблястий натюрморт» (1925, 1939), «Городина» (1930), «Бузок» (1932, 1953, 1956, 1959), «Блакитний натюрморт» (1940), «Яблука і жоржини» (1956, 1958), «Жоржини» (1957), «Квіти і фрукти» (1957, 1959), «Мальви», «Великі жоржини», «Айстри на веранді» (усі – 1961).

Рекомендована література

1. Піаніда Б. Матвій Олексійович Донцов. К., 1962;
2. Стрижевський О. Співець рідної природи // Мистецтво. 1963. № 2;
3. Піаніда Б. Виставка робіт М. О. Донцова // НТЕ. 1978. № 3.

В. М. Ханко

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Донцов Матвій Олексійович / В. М. Ханко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-20909>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).